

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS 2023–2027 METŲ STRATEGINIO PLANO INTERVENCINĖS PRIEMONĖS „APSAUGOS PRIEMONĖS NUO DIDŽIŲJŲ PLĖŠRŪNŲ DAROMOS ŽALOS“

2023 spalio 17 d.

**Jūratė
Mikaliūnienė**

Europos Sąjungos reikalų ir
paramos politikos departamento
Išmokų už plotus skyriaus
vyriausioji specialistė

PRIEMONĖS TIKSLAI

✓ Priemonė atitinka bendrosios žemės ūkio politikos tikslą – prisidėti prie biologinės įvairovės nykimo sustabdymo, gerinti ekosistemų funkcijas ir išsaugoti buveines bei kraštovaizdžius.

✓ Intervencinės priemonės tikslas – prevenciškai saugoti ūkinius gyvūnus nuo vilkų daromos žalos kartu išsaugant biologinę įvairovę ir subalansuotą ekosistemų funkcionavimą.

✓ Priemonė prisideda prie nacionalinio žemės ūkio ir kaimo plėtros poreikio įgyvendinimo – gerinti biologinės įvairovės būklę žemės ūkio naudmenose, taikant tvarias žemės ūkio praktikas.

PRIEMONĖS BIUDŽETAS PARAIŠKŲ PRIĖMIMO LAIKOTARPIS

- ✓ **2023-2027 metais numatoma skirti 3 mln. Eur lėšų**
- ✓ **2023 m. skirta 600 tūkst. Eur.**

- ✓ **2023 m paraiškos bus renkamos nuo lapkričio 27 d. iki gruodžio 29 d.**
- ✓ **2024 m. planuojama paraiškas rinkti nuo spalio 1 d. iki lapkričio 29 d.**

PARAMOS FORMA IR REMIAMA VEIKLA

- ✓ Parama teikiama dotacijos forma, aviganiais įsigijimui taikant nustatytą vieneto įkainį, elektrinėms tvoroms įsigyti - taikant paramos gavėjo faktiškai patirtų tinkamų finansuoti išlaidų kompensavimą.

- ✓ Pagal intervencinę priemonę remiama veikla – priemonių, kurios skirtos gyvuliams apsaugoti nuo vilkų (elektrinių aptvarų), arba apsaugos priemonių kartu su aviganiais (aviganiais) įsigijimas ir įsirengimas:
 1. vielinio elektrinio aptvaro ir (arba) jo dalių (įskaitant apsaugą nuo prasikasimo);
 2. juostinio elektrinio aptvaro ir (arba) jo dalių (įskaitant apsaugą nuo prasikasimo);
 3. tinklinio elektrinio aptvaro ir (arba) jo dalių (įskaitant apsaugą nuo prasikasimo);
 4. elektros tiekimo ir palaikymo įrenginio (-ui) ir (arba) jo (-ų) dalių;
 5. iki 4 mėnesių amžiaus aviganių, turinčių kilmės dokumentus, įsigijimo išlaidos.
Gali būti įsigijami ne daugiau kaip 2 aviganiai.

GALIMI PAREIŠKĖJAI

- ✓ Pareiškėjai gali būti fiziniai ir juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla, įregistravę žemės ūkio valdą ir turintys avių, ožkų, galvijų iki 2 metų, mėsinių ir mėsinių-pieninių veislių karvių žindenių, laikomų kartu su prieaugliu iki 6 mėnesių amžiaus toje pačioje bandoje.
- ✓ Paramos besikreipiantys fiziniai asmenys turi būti ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus.
- ✓ Projekto įgyvendinimo vieta negali būti namų valdos, sodybos, miško paskirties sklypai. Parama teikiama ūkinių gyvūnų, nurodytų aukščiau, apsaugai, kai jie laikomi lauke – pievose, ganyklose.

SAUGOMI ŪKINIAI GYVŪNAI

✓ Mėsinių ir mėsinių-pieninių veislių karvių žindenių, laikomų kartu su prieaugliu iki 6 mėnesių amžiaus - 69 tūkst.

✓ Galvijai iki 2 metų - 313 tūkst.

✓ Avių - 143 tūkst.

✓ Ožkų - 5 tūkst.

TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI (1)

- ✓ pareiškėjas savo vardu kaip valdos valdytojas yra įregistravęs valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimo Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ nustatyta tvarka;
- ✓ pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas). Taip pat neturi įsiskolinimų Agentūrai arba turi patvirtintą įsiskolinimo gražinimo grafiką. Įsiskolinimas pagal patvirtintą grafiką Agentūrai turi būti sugražintas iki sprendimo skirti paramą priėmimo. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI (2)

- ✓ pareiškėjas užtikrina, kad projekte numatytos išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų. Pareiškėjas, teikdamas paraišką, privalo pateikti iš vietos savivaldybės, kurioje laikomi saugomi 9 punkte nurodyti registruoti Ūkinių gyvūnų registre ūkiniai gyvūnai, pažymą, kad nėra gavęs kompensacijos už medžiojamųjų gyvūnų ūkiniams gyvūnams daromos žalos prevencijos priemonių įsigijimą ir įrengimą (specialios tvoros, elektriniai piemenys ir pan.) pagal savivaldybės institucijos patvirtintą kompensavimo / finansinės paramos teikimo tvarkos aprašą nuo 2023 m. lapkričio 27 d.;
- ✓ parama teikiama aviganiams ir apsaugos priemonėms, kurios bus naudojamos tik Strateginio plano įgyvendinimo teritorijoje (Lietuvos Respublikos teritorijoje), įsigyti;

TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI (3)

- ✓ siekiant tikslingesnio paramos poveikio, apsaugant ūkinius gyvūnus parama teikiama toms investicijoms, kurios įgyvendinamos savivaldybėse, kuriose yra didelė tikimybė patirti vilkų daromą žalą ūkiniams gyvūnams (kuriose per pastaruosius 5 m. užregistruota ne mažiau kaip 10 vilkų žalų prieš ūkinius gyvūnus atvejų): I savivaldybių grupė (101 ir daugiau žalos atvejų): Alytaus r., Anykščių r., Lazdijų r., Molėtų r. ir Utenos r.; II savivaldybių grupė (51–100 žalos atvejų): Ignalinos r., Kalvarijos sav., Klaipėdos r., Kupiškio r., Prienų r., Šilalės r., Širvintų r., Telšių r., Vilkaviškio r., Vilniaus r. ir Zarasų r.; III savivaldybių grupė (10–50 žalos atvejų): Biržų r., Druskininkų r., Elektrėnų sav., Jurbarko r., Kaišiadorių r., Kėdainių r., Kelmės r., Marijampolės sav., Pagėgių sav., Panevėžio r., Pasvalio r., Plungės r., Raseinių r., Rietavo sav., Rokiškio r., Šakių r., Šalčininkų r., Švenčionių r., Tauragės r., Trakų r., Ukmergės r., Varėnos r. ir Zarasų r.;
- ✓ tuo atveju, jeigu įsigyjami aviganiai tuo metu, kai ūkiniai gyvūnai neganomi laukuose, jie turi būti laikomi paramos gavėjo gyvenamojoje vietoje arba veiklos vykdymo vietoje, paraiškoje nurodytu adresu;

TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI (4)

- ✓ pareiškėjas, teikdamas paramos paraišką, turi nurodyti veiklos vykdymo vietą (-as), kurioje bus įrengtos, pasitelkiamos apsaugos priemonės;
- ✓ pareiškėjas turi laikyti saugomų ūkinių gyvūnų, kuriuos perskaičiavus Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše pateiktais koeficientais ir žemiau nurodyta tvarka, vidutinis metinis sutartinių gyvulių dydis turi būti ne mažesnis kaip 1. Pareiškėjai, kurie SG vidutinio metinio skaičiavimo laikotarpiu nelaikė saugomų ūkinių gyvūnų, turi turėti paraiškos teikimo datos duomenimis ne mažiau kaip 1 SG.
- ✓ pareiškėjo ūkinių gyvūnų laikymo vietoje laikomų saugomų ūkinių gyvūnų vidutinis metinis skaičius, išreikštas sutartiniais gyvuliais (toliau – SG), nustatomas: aritmetinį ūkinių gyvūnų vidurkį (apskaičiuojamas imant praėjusių 12 mėnesių kiekvieno mėnesio paskutinės dienos ūkinių gyvūnų skaičių, registruotą Ūkinių gyvūnų registre kiekvienoje laikymo vietoje) padauginant iš koeficientų, nurodytų Apraše. ŽŪDC apskaičiuoja pareiškėjo praėjusių 12 mėnesių vidutinį SG einamųjų metų vasario 20 d. (paraiškoms, pateiktoms nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki birželio 19 d.) ir birželio 20 d. (paraiškoms, pateiktoms nuo einamųjų metų birželio 20 d. iki gruodžio 31 d.);

TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI (5)

- ✓ ūkiniai gyvūnai turi būti suženklinti ir registruoti Ūkinių gyvūnų registre vadovaujantis Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklinimo ir apskaitos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 „Dėl Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklinimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- ✓ pareiškėjo įsigyti aviganiai turi būti registruoti pareiškėjo vardu Gyvūnų augintinių registre vadovaujantis Gyvūnų augintinių ženklinimo ir registravimo taisyklėmis;
- ✓ vieno aviganiaus įsigijimo išlaidos kompensuojamos pareiškėjams, kurie įsipareigoja iki laikotarpio pabaigos išlaikyti nuo 1 iki 7 SG (saugomų ūkinių gyvūnų koeficientai nurodyti Apraše) paraiškos II dalies 6 punkte pateiktais duomenimis, dviejų aviganių įsigijimo išlaidos kompensuojamos pareiškėjams, kurie įsipareigoja iki laikotarpio pabaigos išlaikyti daugiau kaip 7 SG (saugomų ūkinių gyvūnų koeficientai nurodyti Apraše) paraiškos II dalies 6 punkte pateiktais duomenimis;

PARAMA NETEIKIAMA, JEIGU

- ✓ vadovaujantis ES teisės aktais ir Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika), nustatoma, kad pareiškėjas arba paramos gavėjas dirbtinai sukūrė paramai gauti reikalingas sąlygas;
- ✓ pareiškėjas turi finansinių sunkumų, t. y. pareiškėjas bankrutuoja arba yra likviduojamas;
- ✓ projekto įgyvendinimo vieta namų valdos, sodybos, miško paskirties sklypai.

PAREIŠKĖJAS PRISIIMA ŠIUOS ĮSIPAREIGOJIMUS (1):

- ✓ įgyvendinti projektą ir pateikti Agentūrai mokėjimo prašymą per 12 mėnesių nuo sprendimo skirti paramą priėmimo;
- ✓ iki mokėjimo prašymo pateikimo dienos įsirengti apsaugos priemones arba įsirengti apsaugos priemones ir kartu įsigyti aviganių veislės šunį (šunis);
- ✓ užtikrinti, kad įsigytos apsaugos priemonės būtų įrengtos tinkamai;
- ✓ iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti įsigytas apsaugos priemones bei užtikrinti, kad jos tinkamai veiktų (nebūtų gedimų, nebūtų elektros srovės nuotėkių prie besiliečiančių objektų ir tekėtų elektros srovė);

PAREIŠKĖJAS PRISIIMA ŠIUOS ĮSIPAREIGOJIMUS (2):

- ✓ iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos įvykus įvykiui, kurio metu būtų sugadintos ar sunaikintos paramos lėšomis įsigytos apsaugos priemonės, savo lėšomis atkurti jas ne mažesne negu atkuriamąja verte ir ne mažesnių techninių parametru;
- ✓ iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paraiškoje nurodytą SG skaičių;
- ✓ be rašytinio Agentūros sutikimo nekeisti veiklos vykdymo vietos (paramos paraiškoje nurodytų žemės sklypų) ir sąlygų;
- ✓ neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgytų apsaugos priemonių, aviganių iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;
- ✓ tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus visą projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį;
- ✓ sudaryti sąlygas asmenims, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti, tikrinti, kaip yra vykdoma veikla, ar laikomasi sąlygų, už ką buvo skirta išmoka;

PAREIŠKĖJAS PRISIIMA ŠIUOS ĮSIPAREIGOJIMUS (3):

- ✓ norėdamas perduoti įsipareigojimus pagal Intervencinės priemonės veiklą kitam asmeniui, suderinti tai su Agentūra ir pateikti Agentūrai rašytinį prašymą dėl įsipareigojimų perdavimo. Pareiškėjo prisiimti įsipareigojimai po sprendimo skirti paramą priėmimo galės būti perduoti asmeniui, perimančiam paramos gavėjo įsipareigojimus ir tęsiančiam veiklą, jei jis atitiks pareiškėjo tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus įsipareigojimų perėmimo metu;
- ✓ iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti aviganį (aviganius), aviganiui (aviganiams) nugaišus, dingus arba jį (juos) nugaišinus, pareiškėjas per 3 mėnesius turi įsigyti kitą aviganį (kitus aviganius) su kilmės dokumentais ir pateikti Agentūrai pirkimą pagrindžiančius dokumentus.

Didžiausia paramos suma vienam paramos gavėjui:

- ✓ 8 000 (aštuoni tūkstančiai) be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM), kai parama teikiama techninius reikalavimus atitinkančio juostinio elektrinio piemens arba elektrinės tvoros įsigijimui ir elektros padavimo ir palaikymo įrenginio įsigijimui ir įsirengimui;
- ✓ 10 000 (dešimt tūkstančių) Eur be pridėtinės vertės mokesčio, kai parama teikiama techninius reikalavimus atitinkančio juostinio elektrinio piemens arba elektrinės tvoros įsigijimui ir elektros padavimo ir palaikymo įrenginio įsigijimui ir įsirengimui bei aviganių šunų įsigijimui, kuriems nustatytas fiksuotasis įkainis:
 - vieno Podhalės aviganio įsigijimui – ne daugiau kaip 1000 (vienas tūkstantis) Eur be PVM;
 - vieno Vidurio Azijos aviganio įsigijimui – ne daugiau kaip 850 (aštuoni šimtai penkiasdešimt) Eur be PVM;

Paramos lėšomis PVM nekompensuojamas.

- ✓ Finansuojama iki 65 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų be PVM (išskyrus aviganių įsigijimo išlaidas), bet ne daugiau nei atitinkamai 8000 ir 10000 Eur. be PVM;
- ✓ Pareiškėjas pagal Intervencinę priemonę gali gauti paramą tik pagal vieną paramos paraišką per 2023–2027 metų laikotarpį. Paramos paraišką pareiškėjas teikia individualiai ir tiesiogiai atsako už projekto rengimą, įgyvendinimą ir rezultatus.
- ✓ Pareiškėjas, paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pat metu gali įgyvendinti projektus pagal kitas investicines Strateginio plano priemones ir (arba) priemonių veiklos sritis.

TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ KATEGORIJS BE PVM

1. juostinio elektrinio aptvaro ir (arba) jo dalių įsigijimas ir (ar) įsirengimas;
2. vielinio elektrinio aptvaro ir (arba) jo dalių įsigijimas ir (ar) įsirengimas;
3. tinklinio elektrinio aptvaro ir (arba) jo dalių įsigijimas ir (ar) įsirengimas;
4. elektros tiekimo ir palaikymo įrenginio (-imų) ir (arba) jo (-ų) dalių įsigijimas;
5. vieno ar dviejų aviganių įsigijimo išlaidos su kilmės dokumentais turi būti nurodomos pagal kiekvieną aviganį atskirai.

Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti būtinos išlaidos ir ne daugiau, nei numatytas paramos dydis. Tinkamų finansuoti išlaidų sumai -10 000 arba 8 000 Eur. (išskyrus aviganių išlaidos), pagrįsti turi būti pateikiami trys skirtingų tiekėjų komerciniai pasiūlymai (su lygiaverčiais (gali skirtis ne daugiau kaip 10 procentų, lyginant su mažiausios kainos pasiūlyme nurodytais parametrais) išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą;

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (2)

- ✓ Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos su Intervencinės priemonės įgyvendinimu susijusios išlaidos, padarytos po paramos paraiškos pateikimo dienos.
- ✓ supaprastintų išlaidų apmokėjimo būdas, taikant fiksuotąjį vieneto įkainį pagal reglamento (ES) Nr. 1303/2013 67 str. 1 dalies b punktą, taikomas iki 4 mėnesių amžiaus aviganių (kartu su kilmės dokumentais) įsigijimo išlaidoms – Podhalės aviganių įsigijimo fiksuotasis įkainis 1 000 Eur be PVM, Vidurio Azijos aviganių įsigijimo fiksuotasis įkainis 850 Eur be PVM.

- ✓ Realiai suplanuotos, pagrįstos ir neviršijančios vidutinių rinkos kainų (išskyrus fiksuotąjį vieneto įkainį aviganių įsigijimui);
- ✓ Išlaidos faktiškai patirtos (įsigytos) ir apmokėtos po paramos paraiškos pateikimo dienos, pagrįstos išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentais;
- ✓ Žemės sklypai, kuriuose įrengtos apsaugos priemonės, turi būti priskirti aukščiau išvardytoms savivaldybėms ir nurodyti paramos paraiškoje;
- ✓ Aviganių, naudojamų saugomų ūkinių gyvūnų apsaugai, laikymo vieta turi atitikti ganomų ūkinių gyvūnų laikymo vietą;
- ✓ Tinkamos finansuoti išlaidos už įsigyjamus aptvarų komplektus turi būti nurodytos komerciniuose pasiūlymuose, t. y. nurodytos atskirai komplektų sudedamosios dalys ir jų kaina;

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (4)

- ✓ Tinkamoms finansuoti išlaidoms už įsigijamus aviganius taikomi fiksuotieji įkainiai. Taikant fiksuotuosius įkainius išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų pateikti nereikia;
- ✓ Pareiškėjas paramos paraiškoje gali numatyti ir mažesnes prašomas sumas nei nustatyti išlaidų fiksuotieji įkainiai.

NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

- ✓ išlaidos, nesusijusios su remiama veikla, neatitinkančios Taisyklių IX skyriaus reikalavimų ir neįvardytos Taisyklių 30 punkte;
- ✓ investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota, t. y. turtas areštuotas;
- ✓ pagal Intervencinę priemonę pelno nesiekiančios investicijos miškuose, sodybose, namų valdose negali būti finansuojamos.

PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO, VERTINIMO TVARKA IR ATRANKOS KRITERIJAI (1)

- ✓ Pareiškėjas pagal Intervencinę priemonę gali gauti paramą tik pagal vieną paramos paraišką per 2023–2027 metų laikotarpį. Paramos paraiškų pildymas, registravimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.
- ✓ Paramos paraiškos Agentūrai teikiamos pasirašytos kvalifikuotu elektroniniu parašu, siunčiant jas elektroniniu paštu paraiskos@nma.lt, arba teikiamos naudojantis ŽŪMIS pranešimų siuntimo funkcionalumu (ŽŪMIS meniu punktas „Pranešimai“), Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.
- ✓ Paramos paraiškų atranka vertinama pagal atitiktį atrankos kriterijams. Pirmumas teikiamas paramos paraiškai, kuriai skirtas didesnis balų skaičius. Privalomasis mažiausias paramos paraiškų atrankos balų skaičius netaikomas.

PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO, VERTINIMO TVARKA IR ATRANKOS KRITERIJAI (2)

Atrankos kriterijai:

kai projektai įgyvendinami savivaldybėse, kuriose yra didelė tikimybė patirti vilkų daromą žalą ūkiniams gyvūnams (kuriose per pastaruosius 5 m. užregistruota vilkų žalų prieš ūkinius gyvūnus atvejų):

- I savivaldybių grupė (101 ir daugiau žalos atvejų) – suteikiama 100 balų;
- II savivaldybių grupė (51–100 žalos atvejų) – suteikiama 70 balų;
- III savivaldybių grupė (10–50 žalos atvejų) – suteikiama 50 balų.

Papildomas paramos paraiškų atrankos vertinimas atliekamas pirmenybę skiriant pareiškėjams, kurie įgyvendina projektus saugomose teritorijose, kurios įtrauktos į Saugomų teritorijų valstybės kadastrą.

MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA (1)

- ✓ Mokėjimo prašymas ir galutinė projekto įgyvendinimo ataskaita turi būti pateikti įrengus apsaugos priemones arba apsaugos priemones įsigijus kartu su aviganiu (aviganiais) ir ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos.
- ✓ Mokėjimo prašymai kartu su reikiamais priedais teikiami užpildžius elektroninę formą, naudojantis ŽŪMIS portalo interneto prieiga, kurios adresas <https://zumis.lt>, Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Kitais būdais (pvz., paštu, faksu arba elektroniniu paštu) mokėjimo prašymai nepriimami.
- ✓ Intervencinei priemonei taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas, vieneto įkainiai.
- ✓ Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą savo lėšomis ir Agentūrai teikia mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo, išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų bei kitusi reikiamus dokumentus.

MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA (2)

- ✓ Išlaidos pagal fiksuotuosius įkainius (aviganių (kartu su kilmės dokumentais) pripažįstamos tinkamomis finansuoti proporcingai pasiektiems kiekybiniam rezultatams. Proporcingumas apskaičiuojamas fiksuotąjį vieneto įkainį padauginus iš faktiškai įsigytų ir mokėjimo prašyme deklaruotų vienetų skaičiaus. Kiekybinius projekto rezultatus pagrindžiantys dokumentai turi būti pateikti kartu su mokėjimo prašymu. Išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai kartu su mokėjimo prašymu neteikiami.
- ✓ Paramos gavėjas gali pateikti tik vieną mokėjimo prašymą.

PATIKROS IR SANKCIJOS

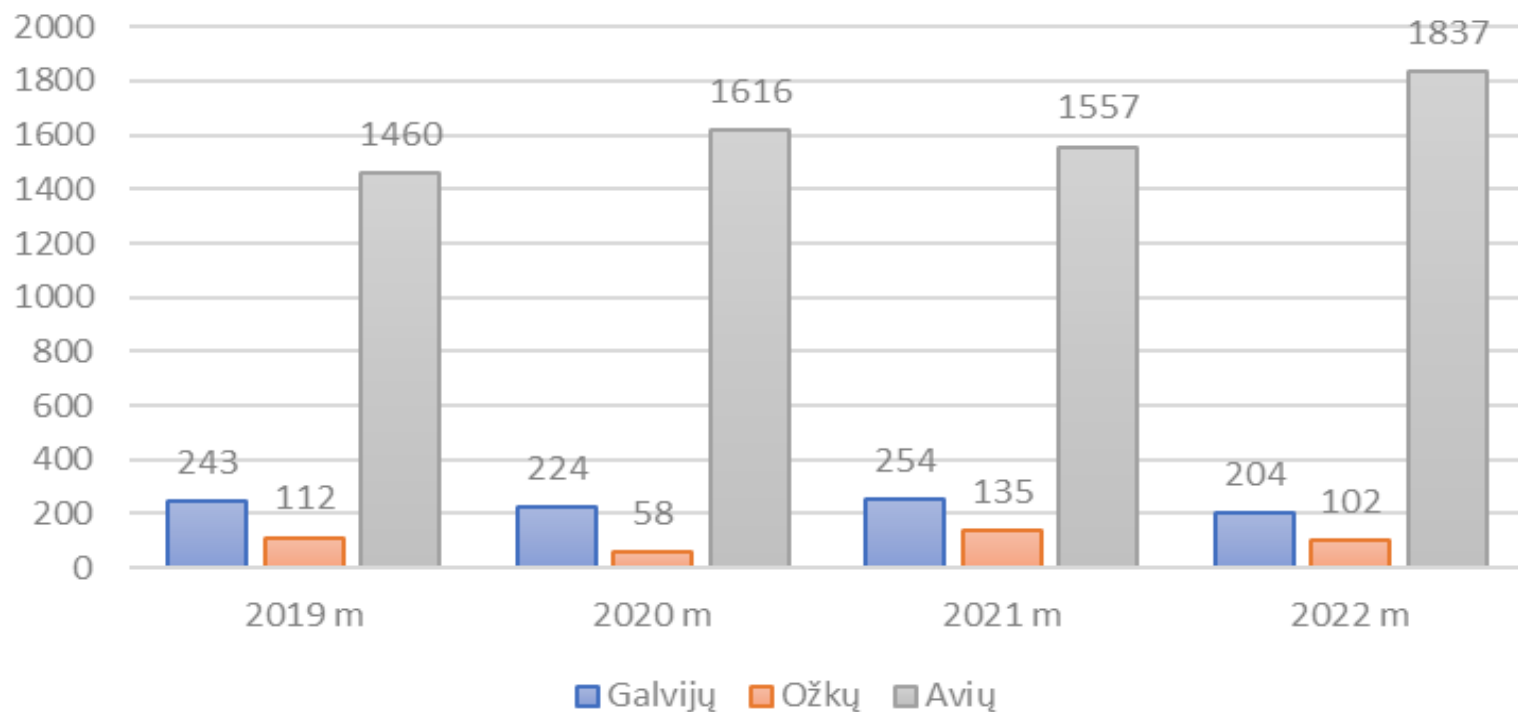
- ✓ Po mokėjimo prašymo pateikimo atliekama patikra vietoje. Agentūra turi teisę paprašyti paramos gavėjų atsiųsti reikiamą / trūkstamą informaciją apie atliktus darbus mobiliąja programėle „NMA agro“ vykdymo faktams patikrinti. Patikros metu paramos gavėjas turi pateikti išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus, kurie turi būti saugomi kaip nurodyta Administravimo taisyklėse.
- ✓ Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiame) projektą pareiškėjui ar paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos. Gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos dydžio sumažinimas, paramos neskyrimas, reikalavimas grąžinti visą ar dalį išmokėtos paramos, kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.
- ✓ Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencines priemones taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. 3D-80 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano intervencines priemones taikymo metodikos patvirtinimo“.

KAS NAUJO PRIEMONĖS TAISYKLĖSE (LYGINANT SU 2014-2022 M.)

- ✓ Padidėja paramos suma iki 10 000 (8 000) Eur - buvo atitinkamai 6366 ir 5000 Eur (be PVM).
- ✓ Finansuojama iki 65 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų be PVM (išskyrus aviganių įsigijimo išlaidas) – buvo 100 proc.
- ✓ Padidėja savivaldybių skaičius iki 39 savivaldybių, buvo – 30 savivaldybių.
- ✓ Praeitame laikotarpyje buvo skirta 1,6 mln. Eur, šiame laikotarpyje – 3 mln. Eur.
- ✓ Nelieta reikalavimo tvarkyti buhalterinę apskaitą darant dvejetainį įrašą.
- ✓ Nelieta reikalavimo, kad pareiškėjo laikomas 1 sutartinio gyvulio / 1 ha kiekis turi atitikti jo deklaruotus plotus, kuriuose bus įgyvendinamos apsaugos priemonės.
- ✓ SG dydis bus nustatomas vadovaujantis Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo reikalavimais.
- ✓ Bus kompensuojama elektrinių tvorų įsirengimo darbai.

Papjautų ūkinių gyvūnų kaita 2019-2022 metais

2023 m. iki rugsėjo mėn. papjauti: 129 galvijai, 84 ožkos, 909 avys (ŽŪDC).

- ✓ Atlikus 2019-2022 m. vilkų daromos žalos analizę Lietuvos gyvulininkystės ūkiuose, avininkystės ūkiai daugiausia patiria žalos ir vilkų daroma žala kasmet didėja, tai gali būti siejama su didėjančia vilkų populiacija Lietuvoje.
- ✓ Taip pat nustatyta, kad avininkystės ūkiai nepriklausomai nuo dydžio gali patirti vienodą vilkų daromą žalą, galvijininkystės ir ožkininkystės ūkiuose didesnė tikimybė patirti žalą yra stambiuose ūkiuose.

Ačiū už dėmesį

tel. 8 5 2391 263
juratem@zum.lt

